

Dreptul Uniunii Europene

Septembrie 2011

Jurisprudență

1

Septembrie 2011

Jurisprudență

Dreptul Uniunii Europene

Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene („Curtea”) în cauza C-347/09, din data de 15 septembrie 2011, are în vedere cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată de o instanță judecătorească austriacă în cadrul unei proceduri penale împotriva administratorilor unei societăți multinaționale de jocuri online, numită „bet-at-home.com”, pentru nerespectarea de către aceasta din urmă a legislației austriece privind exploatarea jocurilor de noroc, mai precis în ceea ce privește oferta de jocuri de cazinou pe internet.

Conform legislației austriece, dreptul de organizare a jocurilor de noroc este, în principiu, rezervat guvernului federal, instituindu-se un monopol al jocurilor de noroc. Reprezentanții guvernului pot atribui concesiuni pentru organizarea unor loterii sau pentru exploatarea unor cazinouri, iar organizarea de jocuri de noroc fără concesiune este infracțiune. Jocurile de cazinou comercializate pe internet sunt asimilate loteriilor, iar concesionarul în cazul loteriilor trebuie să fie o societate de capitaluri cu sediul social în Austria. Mai mult, o singură concesiune de loterie (aplicabilă și pentru loteriile electronice) poate fi în vigoare, deținută în prezent de Österreichische Lotterien GmbH. Societatea bet-at-home.com, cu sediul în Germania, are o filială în Linz, Austria, bet-at-home.com Entertainment, activă în domeniul „serviciilor de prelucrare automată a datelor și a tehnicilor de informație” și deținătoare de o licență austriacă ce îi permite să propună pariuri sportive, precum și alte trei filiale malteze, ce dispun de licențe malteze pentru jocurile de noroc online și pentru pariurile sportive online. Filialele malteze au utilizat, cel puțin până în luna decembrie 2007, un server instalat în Linz, pus la dispoziția acestora de bet-at-home.com Entertainment, care asigură și întreținerea site-ului de internet, a software-ului necesar pentru jocuri, precum și asistența pentru utilizatori.

În primul rând, Curtea confirmă jurisprudența sa anterioară conform căreia prin legislația penală nu se pot restrânge libertățile fundamentale garantate prin dreptul Uniunii Europene și, în consecință, acesta din urmă se opune sancționării din punct de vedere penal a încălcării unui monopol de exploatare a jocurilor de noroc, precum monopolul de exploatare a jocurilor de cazinou comercializate pe internet prevăzut de legislația austriacă, dacă o astfel de reglementare nu este conformă cu dispozițiile din legislația respectivă.

În al doilea rând, Curtea a considerat că articolul 49 din Tratatul Comunității Europene trebuie interpretat în sensul că este aplicabil serviciilor de jocuri de

noroc comercializate pe internet pe teritoriul unui stat membru de primire de un operator stabilit într-un alt stat membru, în pofida faptului că acest operator a creat în statul membru de primire o anumită infrastructură de suport informatic, precum un server, și se prevează de servicii de asistență ale unui prestator stabilit în statul membru de primire în scopul de a furniza serviciile sale unor consumatori stabiliți tot în acest stat membru.

În al treilea rând, Curtea a răspuns la celelalte două întrebări preliminare având în vedere următoarele considerente.

Curtea consideră că monopolul este o restricție a libertății prestării de servicii, dar o astfel de restricție poate fi justificată prin motive imperative de interes general. Stabilirea obiectivelor urmărite în acest sens este de competența instanței de trimitere. Guvernul austriac a argumentat că obiectivele care au stat la baza acestei legislații sunt combaterea criminalității, în special prin protecția consumatorilor de jocuri de noroc împotriva fraudei și a altor ilegalități, prevenirea incitării la cheltuieli excesive legate de jocuri prin garanția unor măsuri adecvate de protecție a jucătorilor precum și stabilirea obligatorie a limitelor mizelor personale. Pe de altă parte, inculpații consideră că obiectivul principal este cel de a majora veniturile fiscale generate de jocurile de noroc. Curtea consideră că acest ultim obiectiv nu poate să permită o astfel de restricție privind libera prestare a serviciilor. În plus, instanța de trimitere trebuie să se asigure că modalitățile concrete de aplicare a reglementării vizate îndeplinesc cu adevărat rolul de a reduce ocaziile de a juca și de a limita activitățile în acest domeniu.

Pe de altă parte, politica comercială urmată de titularul monopolului are în mod cert relevanță pentru aprecierea modului în care sunt urmărite obiectivele menționate. Întrucât obiectivul protecției consumatorilor de dependența de joc, este, în principiu, greu compatibil cu o politică de expansiune a jocurilor de noroc, caracterizată prin crearea de noi jocuri și publicitatea făcută acestora, o asemenea politică nu poate fi considerată coerentă decât dacă activitățile ilegale prezintă o dimensiune considerabilă și dacă măsurile adoptate urmăresc să canalizeze dorința de joc a consumatorilor în circuite legale. Curtea a statuat că doar publicitatea moderată și strict limitată la ceea ce este necesar pentru a canaliza consumatorii către rețelele de joc controlate poate fi admisă în această situație. În acest context, trebuie făcută distincție între o politică comercială restrânsă, care urmărește numai să câștige sau să fidelizeze piața existentă în favoarea unui organism care beneficiază de un monopol, și o politică comercială expansionistă, al cărei obiectiv este creșterea pieței globale a jocurilor de noroc.

În ceea ce privește restricțiile impuse titularului de monopol (spre exemplu, locul în care se află sediul titularului de monopol, forma juridică, capitalul social etc.), Curtea consideră că impunerea acestor restricții este nu numai compatibilă, ci necesară conform dreptului Uniunii Europene, dacă acestea sunt conforme cu cerințele care rezultă din dreptul Uniunii legate de proporționalitatea lor și, în special, acestea trebuie să fie de natură să asigure realizarea obiectivelor urmărite prin instituirea unui regim de monopol și să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea sa. Verificarea restricțiilor este de competența instanței de trimitere, Curtea stabilind doar indicații în acest sens.

În ultimul rând, Curtea adresează problema luării în considerare a controalelor operatorilor de jocuri de noroc efectuate în alte state membre (în speță, controalele efectuate în Malta). S-a argumentat de către inculpați că Malta a dezvoltat un sistem eficient pentru controlarea și monitorizarea jocurilor de noroc online, care servește în mod adecvat obiectivului de a proteja jucătorii de fraudă. Curtea a statuat că, în lipsa existenței unei armonizări la nivelul Uniunii Europene a legislației relevante, nu există nicio obligație în a recunoaște autorizațiile emise în alte state membre. Mai mult, simplul fapt că un operator oferă în mod legal servicii într-un stat membru în care este stabilit și este supus deja unor condiții legale și unor controale din partea autorităților competente ale respectivului stat membru nu poate fi considerat drept o garanție suficientă de protecție a consumatorilor naționali împotriva riscurilor de fraudă și de criminalitate. Pe de altă parte, simpla împrejurare că un stat membru a ales un sistem de protecție diferit de cel adoptat de un alt stat membru nu poate avea incidență asupra aprecierii necesității și a proporționalității dispozițiilor adoptate în materie, care trebuie să fie apreciate numai în raport cu obiectivele urmărite de autoritățile competente ale statului membru în cauză și cu nivelul de protecție pe care aceasta intenționează să îl asigure.

În concluzie, Curtea a statuat următoarele:

- Un stat membru care urmărește să asigure un nivel de protecție extrem de ridicat al consumatorilor în sectorul jocurilor de noroc poate considera în mod întemeiat că numai instituirea unui monopol în favoarea unui organism unic supus unui control strict din partea autorităților publice este de natură să permită controlul criminalității legate de acest sector și să urmărească obiectivul privind prevenirea incitării la cheltuieli excesive legate de jocuri și lupta împotriva dependenței de joc într-un mod suficient de

- eficace;
- Pentru a fi compatibilă cu obiectivul combaterii criminalității, precum și cu cel privind reducerea ocaziilor de joc, o reglementare națională care instituie un monopol în materie de jocuri de noroc care permite titularului monopolului să aibă o politică expansionistă trebuie:
 - Să se bazeze pe constatarea potrivit căreia activitățile criminale și frauduloase legate de jocuri și dependența de joc constituie o problemă pe teritoriul statului membru respectiv care ar putea fi rezolvată prin extinderea activităților autorizate și reglementate, și
 - Să permită punerea în aplicare numai a unei politici ponderate și strict limitate la ceea ce este necesar pentru a direcționa consumatorii către rețelele de joc controlate;
 - Împrejurarea că un stat membru a ales un sistem de protecție diferit de cel adoptat de un alt stat membru nu poate avea incidență asupra aprecierii necesității și a proporționalității dispozițiilor adoptate în materie, care trebuie să fie apreciate numai în raport cu obiectivele urmărite de autoritățile competente ale statului membru în cauză și cu nivelul de protecție pe care acestea intenționează să îl asigure.

Autor

ruxandra.frangeti@tuca.ro

Detalii contact:

Piața Victoriei
Șoseaua Nicolae Titulescu nr. 4-8
America House, aripa de vest, et. 8
Sector 1
București 011141
România

 (40-21) 204 88 90

 (40-21) 204 88 99

 office@tuca.ro

 www.tuca.ro

Disclaimer

Acest material informativ are numai un caracter orientativ. Scopul său nu este de a oferi consultanță juridică cu caracter definitiv, care se va solicita conform fiecărei probleme legale în parte.

Pentru detalii și clarificări privind oricare dintre subiectele tratate în Buletinul Legislativ, persoanele de contact sunt:

Florentin Țuca, Avocat asociat coordonator (florentin.tuca@tuca.ro)

Cornel Popa, Avocat asociat (cornel.popa@tuca.ro)

Cristian Radu, Avocat colaborator coordonator (cristian.radu@tuca.ro)